

Cena numeru
500 mk.

Cena prenumeraty
w Łodzi

Miesięcznie mk. 11,00

Z przes. poczt.

Miesięcznie „ 12,500

poza Łodzią egz. 5500

Konto Pocztom. Kasy

Oszczęd. 60594.

Należność pocztowa

opłacona ryczałtem.

Redakcja i Adm.

w ŁODZI

Al. Kościuszki 41.

TELEFON 28

Redaktor przyjmuje od 5-6 pp

Artykułów i listów anonimowych nie pomieszcza się.

Łódź.

ROZWOJ

DZIENNIK POLITYCZNY SPOŁECZNY I LITERACKI

Sroda, dnia 18 kwietnia 1923 r.

Urzednikom

państwowym i komunalnym ofiarujemy na warunkach bardzo dogodnych: materiały damskie, męskie, na bieliznę, firanki i t. p. Sprzedaż na wyprzedaż „GLOBUS“, Piotrkowska 79.

WIADOMOŚCI POLITYCZNE

Oświadczenie klubu Chrześc. — Narodowego.

(wp) Klub chrześcijańsko—narodowego stronnictwa komunikuje:

Na posiedzeniu klubu chrześcijańsko—narodowego dn. 16 bm. pod przewod. posła Dubanowicza stwierdzono, że wszelkie wiadomości, podawane w piśmie w związku z obecnymi rokowaniami politycznymi, o rzekomo odrębnym stanowisku, wchodzących w skład tego klubu posłów i senatorów poznańskiego i pomorskiego chrz. stronnictwa robotniczego i o rzekomych ich naradach z prezesem ministrów Sikorskim, lub kimkolwiek innym, zmierzających jakoby do rozbicia jednolitości i stanowiska trzech stronnictw Chrz. Zw. Jedn. Narodowej oraz o rzekomej chęci udaremnienia pomysłu wyniku obecnych rokowań, podjętych celem stworzenia polskiej większości w Sejmie, są całkowicie nieprawdziwymi plotkami.

Konsulat w Palestynie dla... kogo?

(wp) Dnia I-go maja r. b. otwarty zostaje w Jerozolimie konsulat polski. Kierownictwo konsulatu obejmuje radca legacyjny dr. Adamkiewicz, b. sekretarz Poselstwa Polskiego w Londynie, bardzo dobry znawca spraw Bliskiego Wschodu. Sekretarzem konsulatu z tytułem sekretarza legacyjnego został mianowany p. Stanisław de Rosset.

Jeżeli mamy oszczędzać, to na szkołach, szpitalach, na pensjach urzędników. Na konsulat w Jerozolimie, — Świętej ziemi, gdzie znajduje się 2400, wyraźnie, dwa tysiące czterysta zbiegów żydów z Rosji i z Polski pieniądze zawsze się znajdują. —

Chercher le Moritz... Askenazy.

Marszałek Foch zatrzyma się w Częstochowie.

(wp) „Kurier Czerwony“ umieszcza następującą notatkę, pt. „Matka Boska Częstochowska pobłogosławi Wielkiego Syna Francji“: Marszałek Foch w drodze do Warszawy zatrzyma się w Częstochowie, aby złożyć hołd cudownemu obrazowi na Jasnej Górze.

Celem godnego przyjęcia znakomitego gościa, w Częstochowie zorganizował się komitet z Prezydentem miasta na czele.

4-ta rocznica przyłączenia Wilna.

(wp) Dn. 19 kwietnia rb. upływa 4 lata od chwili, kiedy wojska polskie w r. 1919 wkroczyły do Wilna. Dla uczczenia tej historycznej chwili, zawiązał się w Wilnie komitet, który wydał do ludności odezwę przedstawiającą zasługi wojska i społeczeństwa polskiego, uwieńczone przyłączeniem ziemi wileńskiej do Polski. Komitet wzywa ludność do uroczystego święcenia dnia 19 kwietnia a specjalna delegacja m. Wilna wyruszyła do Warszawy, aby zaprosić na tę uroczystość Prezydenta marszałka Piłsudskiego, przedstawicieli rządu z gen. Sikorskim na czele, posłów i senatorów.

Niemieckie wichrzenia.

NIEMCY, CHCĄ SPROWOKOWAĆ POWSTANIE NA G. ŚLĄSKU.

KATOWICE 17 (wł.) Przyjazd gen. Le Rond'a wywołał wśród Niemców wielkie zaniepokojenie, które powiększa jeszcze zapowiedziany przyjazd Marszałka Foch'a. Strach Niemców doszedł do tego stopnia, że „na wszelki wypadek sprowadzono tam znacznie większą siłę zbrojną“. W Łabędach, koło Gliwic, ulokowano 800 żołnierzy heskich. Poza wzmocnieniem garnizonu w Koźlu, Raciborzu i Opolu, rozlokowano wielkie oddziały Selbstschutzu w Gliwicach i Eytenu oraz sprowadzono większą ilość tanków, które rozmieszczono w pewnych odstępach wzdłuż granicy polskiej. W Bobrku i Mikulczycach widziano pociągi pancerne. W niektórych miejscowościach Niemcy zaniechali prac budowlanych czekając co będzie dalej.

Dzisiejszy „Goniec Śląski“ uzupełnia te wiadomości, przytaczając ciekawe fakty prowokacji niemieckich, które mają na celu sprowokowanie przedewszystkiem powstańców do wystąpienia na granicy niemieckiej. Według tych wiadomości, zdaniem Niemców powstanie polskie jest potrzebne (!) bo z chwila, gdy ona wybuchnie i zaczną się walki na granicy, Sowiety zaatakują Polskę od Wschodu, oraz rządy ludności niemieckiej w niemieckiej części Górnego Śląska, by na wypadek wkroczenia wojsk polskich zachowała spokój, gdyby zaś weszli powstańcy, ma chwycić za broń. Najciekawszą z plotek jest ta, która powiada, że gen. Le Rond stanie na czele powstańców górnośląskich, wkroczy na Śląsk niemiecki, i zajmie Opole na swą rezydencję.

„Rozbrojone“ Niemcy.

SZESĆ TYSIĘCY FASZYSTÓW MASZERUJE PRZEZ ULICĘ MONACHJUM. BAWARJA CHCE NAWRÓCIĆ Z NIEBEZPIECZNEJ DROGI?

WIEDEN 17 4 (PAT) „Neue Freie Presse“ donosi z Monachjum: Przywódca bawarskich faszystów Hitler odbył wczoraj ze swymi oddziałami ćwiczenia polowe, w których wzięło udział około 6 tys. osób. Oddziały maszerowały przez miasto z muzyką i chorągwiami, znaczącymi sfastyką, po większej części z bronią i w hełmach stalowych. Po ćwiczeniach odbyła się rewja przed Hitlerem, trwająca godzinę.

MONACHJUM 17. 4 (AW) Dr. Heim, znany publicysta i polityk, publikuje w oficjalnym organie rządu „Bayerische Stadtanzeiger“ artykuł,

który wywarł sensację; po raz pierwszy bowiem rząd bawarski przeciwstawia się tendencjom anarcho-socjalistycznym narodowych socjalistów, i ich przywódcy Hitlerowi. W artykule tym dr. Heim pisze: „Zwycięstwo Hitlera w Monachjum oznaczałoby wojnę domową w całym Niemczech. Wojna domowa torowałaby drogę sowietom, głównym wrogom państwa niemieckiego. Dr. Heim ostrzega Bawarczyków przed łatwymi wiernymi agitantami Hitlera; zapominającymi że odpowiedzialnością na wszelki wypadek wewnętrznej wojny w Niemczech byłoby zajęcie Bawarii przez wojska francuskie i włoskie.“

„Złota karta“ żydów w Polsce.

SZPIEGOSTWO I FAŁSZOWANIE PASZPORTÓW.

WILNO 17 4 (AW) Pod zarzutem szpiegostwa zostali aresztowani Szmierka Blond i brat jego Jankiel. Wymienieni trudnili się handlem nielegalnym z Rosją Sowiecką i uprawiali szpiegostwo. Należy zwrócić uwagę, iż wszyscy nielegalnie handlujący z Rosją dla gwarancji bezpiecznego przewozu towarów przemycanych opłacają się „osobnym oddziałem“ itp. komisjom materiałem zdobytym w Polsce.

W tych dniach ujęty został przez władze policyjne niebezpieczny szpieg, niejaki Stanisław Kondrad, uprawiający proceder szpiegostwa na rzecz Litwy. Podczas rewizji osobistej znaleziono cały szereg rozkazów wojsk polskich oraz inne kompromitujące materiały.

MORDERCA Ś. P. METROP. JERZEGO PRZED SADEM.

Dalsze przesłuchiwanie świadków.

WARSZAWA 17 (wł.) Przesłuchiwanie było w dalszym ciągu świadkowie: powtórnie Bogdanowicz, inspektor seminarjum w Wilnie Kasperowicz, Niedzielski, Kalinowski i Bogusz. Zeznania ich wniosły niewiele nowego

do sprawy.

Wszyscy oni przedstawiają Łotyszenkę jako fanatyka religijnego, dotkniętego nawet pewnego rodzaju nadszyczością na punkcie religijnym, jak to określił świadek Niedzielski.

Świadkowie w dalszym ciągu usiłują przenieść sprawę na szeroki grunt polityczny do czego jednak nie dopuszczają przewodniczący

Westja żydowska w Sejmie.

WARSZAWA 17 (PAT) Po odesłaniu szeregu interpelacji do komisji, Marszałek zaawiadomił, że wpłynął wniosek sądu okręgowego o wydanie posłów Putka i Malinowskiego.

Odesłano w pierwszym czytaniu do komisji następujące ustawy: o prywatnym prawie międzynarodowym i międzydzielnicowym, o sądach powiatowych i o sądach pokoju, o postępowaniu karnym w województwie poznańskim i pomorskim i o prowizorjum budżetowym za czas od 1-szego kwietnia do 30 czerwca.

Przyjęto w trzecim czytaniu ustawę o zakupie przez rząd ropy brutto. Przyjęto w drugim i trzecim czytaniu ustawę o sprzedaży magistratowi miasta Tczewa gruntu na potrzeby elektrowni.

Z kolei dokonano wyboru Komisji do zbadania stanu strzeżenia granic i zbadania produkcji cen węgla, poczem przystąpiono do interpelacji Zw. Lud. Nar. w sprawie pogłosek o rzekomem uchyleniu okólnika poprzedniego ministra spraw wewnętrznych Kamińskiego, co do wydalenia z granic państwa żydów rosyjskich, uchodźców z Rosji sowieckiej.

SPRAWA ŻYDÓW UCHODźCÓW Z ROSJI.

Pos. Rymar przytacza pięć pytań, wy stosowanych do ministra spraw wewnętrznych, a mianowicie: 1) czy jest prawdą, że wbrew interesom państwa, narodu i biedniejszych warstw ludności Polski, minister ma zamiar uchylić wspomniany okólnik, 2) czy zarządzo no zbadanie przyczyn olbrzymiej różnicy w ilości rzeczywiście przybyłych do Polski ży dów uchodźców, a urzędowo zarejestrowanych, 3) czy zarządzo no ściganie przybyłych nielegalnie i za fałszywymi dowodami uchodźców żydów rosyjskich, 4) na jakiej podstawie praw nej istnieje od szeregu lat w Polsce Rada naro dowa żydowska, i 5) czy prawdą jest, że żydzi uzyskali pozwolenie na nowy najazd na Pol skę.

CO MÓWI PRZEDSTAWICIEL MIN. SPRAW WEWN.

Przedstawiciel min. spr. wewnątrz: p. Olpiński oświadczył, że zarządzenia poprzednie go ministra spraw wewnątrz odnosiły się do tych kategorii przybyszów, którzy przybyli w czasie nieuregulowanych stosunków. Ewi dencja skończyła się 1-szego lipca i do tego cza su liczba tych zarejestrowanych uchodźców wy nosiła około 27 tysięcy, a do końca 21 r. mniej więcej połowa z tej liczby wyemigrowała z Polski. Do obecnej chwili liczba ta znacznie się zmniejszyła.

Co się tyczy nielegalnych przybyszów, to ministerstwo stoi na stanowisku bezwzględ nego ich wydalenia i do wysiedlenia tego po wołane są obecnie władze pierwszej instancji. A żeby tę deportację ukończyć (?) przybyszom zare jstrowanym przedłużono termin do 15-tego kwietnia. Termin ten nie dotyczy tych, którzy się niezarejestrowali.

Co się tyczy zarzutów, jakoby minister stwo prowadziło rokowania z organizacjami żydowskimi w kierunku osłabienia środków przeciw tej emigracji, to jest niezgodne z praw dą, a interwencje organizacji żydowskiej nie mogą wpłynąć na linię postępowania rządu (Daj Boże! Przep. Red.), który kieruje się in teresami państwa.

Co się tyczy żydowskiej rady narodo wej, to stanowi ona związek stronnictw politycz nych, a w myśl ustawy stronnictwa politycz ne nie podlegają przymusowej legalizacji.

POLSKA RAJEM DLA ŻYDÓW.

Pos. Rymar. Na odpowiedź rządu cze

kaliliśmy dziesięć tygodni. Na tem skończyć się jednak nie może, gdyż takie załatwienie inter pelacji jak w tym wypadku jest urąganiem przyzwoitości parlamentarnej. Dalej oświad cza mówca, że rząd oblicza ilość niezarejestro wanych uchodźców żydowskich na 90 proc. tych, którzy są zarejestrowani, co wynosi oko ło 330 tysięcy. (Wrzawa i śmiech na ławach ży dowskich). Ponieważ są zgłoszone wnioski w sprawie rzekomych pogromów, stwierdzam, że mimo tych pogromów żydzi masowo napływa ją do Polski. W jednym dniu podczas obławy schwytano około trzy tysiące żydów, nie mają cych prawa do zamieszkiwania w Polsce.

Odpowiedź rządu nie zadawała nas i dlatego wnoszę o otwarcie rozprawy nad tą odpowiedzią.

Izba wniosek przyjęła.

ŻYDZI PROWOKUJĄ.

Pos. Schiper. Omawianego okólnika nie tylko nie uchylono, lecz i w tym r.b. obecny mi nister spraw wewnętrznych Sikorski rozszerzył ten okólnik i obostrzył go. Wielu żydów wy siedlono jednak przed terminem (?) Cyfry, ilu strujące rzekomy najazd żydowski, są niepraw dziwe (!)

Pos. Ilski. Żądamy ażeby rząd pilnie strzegł granicy Rzplitej i nie wpuszczał elemen tów niepożądanych, zwłaszcza w chwili, kiedy Polska sama nie ma dość środków żywności. Wiele innych państw to samo robi. Panowie robicie kwestje, nie mając za sobą żadnego argumentu prawnego i staracie się Polskę przedstawić w złym świetle wobec obcych (Głos z ław żydowskich: To wy to robicie)

My tego nie potrzebujemy robić, bo wy to za nas robicie. Myślicie, że o Polsce jeszcze ci coś można pleść bajki, jednak zagranica już wam nie wierzy, bo wie jak wy nie po oby watełsku zachowujecie się. My nie żądamy re presji lecz stanowczości. Oczywiście stanowczo ści wraz ze wszystkimi jej skutkami.

Na tem dyskusję przerwano.

WIELE HAŁASU O... ŁUCKIEWICZA.

Następnie pos. Prystupa uzasadniał na głośność wniosku klubu ukraińskiego w sprawie uwięzienia pos. Łuckiewicza. Wniosek doma gał się wypuszczenia pos. Łuckiewicza na wol ność i surowego ukarania winnych (!!).

Min. sprawiedliwości Makowski oświad czył, że pos. Łuckiewicz znajduje się obecnie już na wolności, a przeciw prokuratorowi, któ ry mylnie interpretował art. 21 Konstytucji, wdrożono postępowanie.

W głosowaniu izba nagłośność wniosku od rzuciła i odesłała wniosek do komisji regula minowej.

SPRAWA EKSCESÓW ANTYŻYDOW SKICH

Następnie wzięto pod obrady wniosek Koła żydowskiego w sprawie ekscesów antyży dowskich w dniu 5 b.m.

Pos. Staniszkis oświadcza, że wszyscy po tępiają ekscesy metów społecznych w d. 5-tym kwietnia, lecz żydostwo rzędyma sprawę do olbrzymich rozmiarów. Społeczeństwo żydows kie stale wprowadza w błąd opinie zagranicy. I dziś wasi ludzie objeżdżali sklepy i zmuszali do ich zamykania. Społeczeństwo polskie jest w tej sprawie jednolite, a Polska jest tak mo eną, iż nie boi się tych prób dyskredytowania ją zagranicą.

W głosowaniu nagłośność wniosku odrzuc no. Na znak protestu żydzi opuszczają wśród wielkiej wrzawy i zamieszania izbę.

Następne posiedzenie we czwartek.

działy.

Są to przedsiębiorstwa przemysłowe i banki.

W dziedzinie tych stosunków obecnie panuje zamęt, często z bardzo widoczną krzyw dą dla skarbu państwa.

Chodzi więc o ustalenie taktyki przedsta wicieli rządu w radach zarządzających i dy

rekejach tych przedsiębiorstw prywatnych by wprowadzić ściślejszą kontrolę nad całością go spodarki tych przedsiębiorstw i zagwaranto wać jednolitość działania przedstawicieli rządu także delegowanych.

PROCES PRZECIWKO KOMENDANTOWI POLICJI SIKORSKIEMU.

*) Wczoraj rozpoczął się proces przeciwko b. komendantowi policji państwowej Sikorskiemu który dn. 11 grudnia, podczas rozruchów w War szawie, piastował dowództwo nad oddziałami poli cji warszawskiej.

Akt oskarżenia zarzuca Sikorskiemu, że będąc poinformowanym o demonstracjach w dn. 11 grudnia nie przedsięwziął środków, wyklucza jących możliwość ekscesów ulicznych.

SPRAWA UJEDNOSTAJNIENIA PODAT KU WĘGLOWEGO.

*) Wczoraj odbyła się u p. ministra skar bu Władysława Grabskiego konferencja w sprawie podatku węglowego, pobieranego w Polsce.

Dotychczas obowiązuje na Górnym Ślą sku podatek węglowy w wysokości 40 proc., za prowadzony tam jeszcze przez Niemców, pod czas gdy w Zagłębiu Dąbrowskiem obowiązuje podatek w wysokości 25 proc. i 15 proc.

Na wczorajszej konferencji będzie cho dziło o ujednostajnienie wysokości podatku wę glowego w całej Polsce, przyczem pewne róż nice indywidualne powinny być zachowane, a efekt finansowy tego podatku dla skarbu pol skiego musi być utrzymany.

WYPŁATA ZASIŁKÓW DLA RODZIN REZERWISTÓW.

Wypłata zasiłków dla rodzin rezerwi stów, powołanych na ćwiczenia wojskowe, sta ła się wreszcie — po całomiesięcznym oczeki waniu faktem dokonany.

Odpowiednie rozporządzenia wykonaw cze, od których zależało wejście w życie ustawy zostały już wydane.

Z ostatniej chwili.

NOWY „DOWCIP“ NIEMIECKI. KATOWICE, 17 (wł)

Wielki niepokój wy wołała tu wiadomość prasy niemieckiej, według której między rządem niemieckim a polskim ma przyjść do wymiany ziemniaków na zboże. A mia nowicie, Niemcy, którzy mają nadmiar ziemni aków, mają je zamienić na zboże polskie i czeskie. Polska prasa tutejsza zapytuje, czy to możliwe, ale by Polska posiadająca również nadmiar ziemni aków sprowadzała je z Niemiec i przeraż ała na wódkę, a wywoziła zboże, choć chleb jest tak drogi.

Doszły tu wiadomości, że rząd polski podoty no zezwolił na wywóz 15 tysięcy wagonów zboża do Niemiec i pod wpływem tej wiadomości cena chleba podniosła się. Oczekuje się tutaj urzędowego wyjaśnienia pogłosek niemieckich.

PROCES BANDY MACHNY. CHARKÓW 17. 4 (AW)

Dn. 28 b.m. w sa dzie najwyższym ukraińskim w Charkowie rozpo częnie się proces przeciwko współtowarzyszom atak mana Machny. W liczbie oskarżonych znajduje się cały sztab Machny, z szefem sztabu Bielosem na czele.

ZAMYKANIE CERKWI. CHARKÓW 17. 4 (AW)

Depesze z Odesy donoszą, o zamknięciu wszystkich cerkwi w powie cie chersońskim.

PRZESILENIE GABINETOWE WE WŁOSZECH. WIEDEN 17. 4 (AW)

3 Uhr Abendsblat donosi z Rzymu, że jeden minister i 3 podsekreta rzy stanu, którzy należą do stronnictwa popolar nych, podali się do dymisji. Prawdopodobnie także inni ministrowie pójdą w ich ślady. Gdyby izba wstrz tek tego czyniła trudności w sprawie reformy wy borezej, Mussolini ma podobno zamiar rozwiąza nia izby, i powołać do gabinetu wyłącznie faszystów.

GABINET SEIPLA POWTÓRNIE WYBRANY. WIEDEN 17 (PAT)

Rada Narodowa wybra ła dziś 100 głosami przeciw 59 gł. socjal. demokra tów ponownie gabinet Seipla.

TELEFONEM Z WARSZAWY

RZĄD A PRZEDSIĘBIORSTWA PRYWATNE.

*) Rząd zamierza opracować pewne sta le linje wytyczne dla swego stosunku do przed sięwzięć prywatnych, w których posiada u

Kamieńny rozłam.

Po złej i niezdrowej zimie mamy nareszcie wiosnę, po postępowej i czerwonej Radzie Miejskiej — nareszcie nowe wybory i jutrzeńskie lepsze jutro. —

Widocznie stosunkowo do wielkiej ilości analfabetów, jak mówi rosyjskie przysłowie, Łódź ma odpowiednio wielkie szczęście.

Niewątpliwie poważne zasługi w tej mierze położył nasz poseł p. Kar. Chądzyński, ale tem nie mniej jednym z trafniejszych posunięć premiera Sikorskiego było przecięcie tego gordyjskiego węzła, jakim misternie zawiązali socjalni troglodyci, drogę do dalszego rozwoju naszego miasta.

I w chwili kiedy się otwierają nowe horyzonty dla Łodzi, kiedy hulająca gospodarka miejska, może nareszcie wyjść z czerwonych powłok partyjnego paraliżu i wkroczyć na tory normalnych europejskich stosunków — staje przed nami nieśmiertelne widmo Targowicy, wiecznie żyjący wśród nas duch hetmana Braniczkiego duch partyjnych waśni i klasowych animozji.

Jak powszechnie wiadomo w naszym polskim Manchesterze Polacy stanowią „narodową mniejszość“, tem słabsza, iż ekonomicznie, przeważnie zależna od Niemców i Żydów.

Co? wyrobnik, rzemieślnik, robotnik, urzędnik — to Polak, co fabrykant, właściciel kamienicy, przemysłowiec, kupiec — to Żyd lub Niemiec.

Wobec takiego stanu rzeczy, jedyną racjonalną drogą wskazaną dla polskiego ogółu, była by jedność, jedność i jeszcze raz jedność.

Tymczasem polska partja socjalistyczna, już musi iść oddzielnie. — Musi. Zadażo tam polskości w postaci Żydów, aby jakiegokolwiek kompromisy z nią były możliwe. —

N.P.R., w której narodowe idee i poglądy ogromnie się wzmogły, z przyczyn niewyjaśnionych, idzie, do urny wyborczej, też oddzielnie.

Ale korona tego wszystkiego jest rozbić się Bloku Chrześcijańskiej Jedności Narodowej, którego szeregi opuściła już Chrześcijańska Demokracja.

Zwycięzkie ugrupowanie narodowe, które odniosło tak walne do Sejmu zwycięstwo, dzisiaj rozbiło się na drobne oddziały, które wzajemnie będą się zjadać, aż do ogonów które przypadną w udziale... temu trzeciemu... ze Starego Miasta.

Czy na to odzyskaliśmy niepodległość — aby nadal kultywować wady jakie w XVIII wieku nas zgubiły?

Przewodnicy ugrupowań narodowych, dań polskiemu ogółowi w Łodzi, gorszące widowisko, niezgody i stawiania partyjnych interesów oraz interesów klik, na pierwszym planie.

Nie chcemy tu wchodzić w szczegóły tej sprawy: czy zawiniło tu kierownictwo Chrześcijańskiej Demokracji, czy inni — ale nasze społeczeństwo żąda od nich bezwzględnie jedności w sprawach narodowych, których nikomu bezkarnie rozbijać nie wolno... nawet jeżeli chodzi o radzieckie fotele i magistrackie synekury.

Już dzisiaj odzywają się niemal głosy, że na rozbić Jedności Chrześcijańskiej w Łodzi, odpowiedzią liczne rzesze zupełnym ignorowaniem wyborów, — a wtedy gdzie są nasze mandaty panowie?

Wezmą je, te same Draby, Drabarki, Pustaki, Pocztove, Holenderskie, Jahr-

blumy, które doprowadziły już miasto do ekonomicznej ruiny, — a nadzieje różnych narodowych macherów, runa jak domki z kart, jak ceglane pałacyki Arndta.

„Różne „Republiki“ i krytycy żydowskie „Głosy“ aż zachłystują się z zadowolenia, iż na reszcie w nienawistej „Chcienie“ nastąpił rozłam.

Wielkie manewry p. Sikorskiego.

P. Sikorski, jako prezes Rady ministrów, pisze „Gazeta Warszawska“, miał od początku swoich zwolenników i swoich przeciwników politycznych; ale, z wyjątkiem polityków, wtajemniczonych w metody, za pomocą których gen. Sikorski dobijał się stanowiska najpierw przy denta Rzeczypospolitej, a następnie premiera gabinetu, na ogół młody szef rządu, mimo swej przeszłości politycznej z czasów wojny europejskiej, nie mógł się skarżyć na uprzedzenie do swej osoby. Dzisiaj natomiast nawet znaczna część politycznych zwolenników p. Sikorskiego jest zde gustowana jego nieprzebieraniem w środkach jego intrygami, które mają go za wszelką cenę utrzymać przy władzy. Byliśmy już świadkami różnych rzeczy, ale nikt nie operował jeszcze „pro domo sua“ tak grubymi środkami, wywołującami taki niesmak.

Najpierw, manewrował p. Sikorski w kierunku Chrześcijańskiej Demokracji, żeby ją odciągnąć od „ósemki“, a pozyskać dla siebie. Wysiłek był w to włożony znaczny, i to przez kilka tygodni, nie odniósł jednakowoż skutku. Po niedaniu się ofensywy pokus na lewe skrzydło „ósemki“, z chwilą, gdy się rozpoczęły realne prace nad utworzeniem polskiej większości w ciałach ustawodawczych, p. Sikorski, wbrew zadeklarowanej przez siebie rzekomej „sympatji“ dla idei większości polskiej poruszył wszystkie sprężyny, ażeby do jej zrealizowania

Ogół żąda ujawnienia dotychczasowego przebiegu obrad, — opinja chce wiedzieć, kto są ci, którzy chcą łapać tłuste rybki w narodowej kadzi, którzy sprzedają narodowe ideały za miejsce... przy magistrackim korytku.

Czy nie lepiej się pogodzić... wcześniej, panowie?

A S.

nie dopuścić, zmieniając przytem orientację taktyczną: jako człowiek „zasad“ skierował teraz swe manewry na lewe, radykalne skrzydło Polskiego stronnictwa ludowego „Piast“ i na prawe, konserwatywne skrzydło „ósemki“, na ziemian z Poznańskiego w Klubie chrześcijańsko-narodowym.

Znowu bez powodzenia. Na „odprysnięcie“ kilku, czy zgola kilkunastu posłów od P.S.L. nie zanoszą się. Klub chrześcijańsko-narodowy jakoś także się nie przewraca. Jeszcze co do niego p. Sikorski nie stracił podobno nadziei w sposób ostateczny, ale już nerwowo przegrupowuje swój front, nastawiając go tym razem na środkowe stronnictwo „ósemki“, na Związek ludowo-narodowy, oraz na lewe skrzydło centrum sejmowego, na Narodową partję robotniczą. Chodzi o ich pokłócenie z Polskim stronnictwem ludowym „Piast“.

Nikt chyba nie grzebie prezesa Rady ministrów tak, jak on sam siebie, między innymi w obozie „piastowców“, któremu wciąż przecież jeszcze zawdzięcza swoje premierostwo, a przeciwko któremu prowadzi kampanję podjazdową. Sposoby walki p. Sikorskiego o utrzymanie się przy władzy za wszelką cenę muszą budzić więcej, niż niesmak, i muszą przeto wywoływać skutek odwrotny od pożądanego. Jest przysłowie, które mówi: kto pod kim dół kopie, bywa, że sam w nie wpada.

Listy Londyńskie.

(Od własnego korespondenta)

ANGLJA PO SOWIECKIEJ ZBRODNI.

Londyn, 13-go kwietnia 1923 r.

W ubiegłym tygodniu w dalszym ciągu zajmowała opinię angielską sprawa skazania arcybiskupa Cieplaka, ks. pralata Butkiewicza i innych księży. Jak już komu nikowałem w moim poprzednim artykule wszystkie niemal partje jednogłośnie zaprotestowały przeciw temu niesłychanemu barbarzyństwu bolszewików, które podkopało ostatecznie wszelkie możliwe szanse uznania ich przez świat cywilizowany. O ile opinja publiczna zaczynała się liczyć z Sowietami jako ze złem koniecznym, to ostatni ich czyn dowiódł wobec świata, że są oni w gruncie słabi i nie tak pewni swej władzy, jeżeli uciekają się do prześladowań religijnych. Słusznie przeto twierdzi „Observer“, że historia wielokrotnie wykazała, że organizmy polityczne, które prześladowały religje i ich kapłanów im opornych, szkodziły tylko samym sobie, bowiem religja jest daleko starszym i trwałszym elementem w naturze ludzkiej aniżeli polityczne doktryny.

Pięć i pół lat temu kiedy bolszewicy w imię szczytnych ideałów wolności i pragnienia wydobyli się z pod opresji rządów carskich apelowali do mas rosyjskich i opinji świata o poparcie, to poparcie to w rzeczywistości otrzymali. Dziś widocznym jest, że tego poparcia nie posiadają, jeżeli uciekają się do opresji i gwałtów, dając tem samem broń do ręki swoim przeciwnikom.

Ironja losów, komentuje dalej „Observer“, rząd polski zdecydował się na prawie równorzędny akt szaleństwa i nietolerancji przez zamiar zburzenia słynnego soboru rosyjskiego na Placu Saskim w Warszawie. Podstawą do tego kroku jest jakoby fakt, że styl jego jest rosyjski a nie polski i że Polacy pragną tym sposobem okazać niechęć do Rosji. Zapy-

tuje „Observer“ czy historyczna Wschodnia Europa postradała rozum jeżeli Polacy potrafia protestować przeciw prześladowaniom religijnym w Rosji i jednocześnie okazywać ducha nie tolerancji wobec prawosławnej cerkwi. Należy dodać, że „Observer“ wspomina o 100—u letniu rosyjskim jarzmie Polski, którego symbolem był pomieniony sobór i że nie zaznała Anglja przez szereg stuleci upokorzeń wynikających z cudzoziemskiej okupacji.

„Times“ w artykule z dnia 9 kwietnia twierdzi, że jest obowiązkiem cywilizowanego świata zrozumieć prawdziwe znaczenie walki bolszewików z chrystjanizmem oraz jego moralnością i etyką, i jednogłośnie wyrazić „niew przeciw systemowi, który zmierza do obalenia duchowego życia i zasad moralnych narodów chrześcijańskich. Anglja przede wszystkim, zdaniem „Timesa“ powinna podjąć inicjatywę w tej sprawie, jako kraj wykazujący największą tolerancję religijną i gdzie chrześcijańska tradycja posiada najpoczytniejsze miejsce. Walka bolszewików z chrystjanizmem jest najpoważniejszym czynnikiem w ich zamierzeniach światowej rewolucji. Nie jest to akcja skierowana specjalnie przeciw katolickiej czy prawosławnej religji, lecz planowa propaganda mająca na celu obalenie chrześcijańskich zasad w ogólności, jako głównego wskaźnika moralności i etyki ludów chrześcijańskich od lat 2000—y. Bolszewickie idee, metody są wręcz antytezą chrześcijaństwu, a więc zorganizowaną zbrodnią zmierzającą do zguby chrześcijańskiego świata, jako pierwszy krok do oporu przeciw takim zamierzeniom, żada „Times“ odwołania angielskiego agenta z Moskwy i ograniczenia rozwoju propagandy bolszewickiej, która jedynie daje bolszewizmowi możliwość dla jego niecnej egzystencji.

Stefan Kleczkowski.

NA MARGINESIE.

O urzędach.

(Treny dziadowskie)

Przemysłne ludzisko co się zwa niestety, —
Ze niby kuźdy jest do gadek bystry,
Zaś wszyćke razem gładko cyfry liczą, —
Dziś się uwzięni na czerń urzandniczą.
Mówią: urzandnik, choć i wiernie służy,
Ale je w Polsce hetat strasnie duży, —
Wienc, aby można stworzyć żniwo złote
Trza na bruk wylać z urzandów hołotę!
Pirszy jedynyrol i sławetne posły, —
Te, które u nasz w pirze już porosły...
Czyniąc wcionż rejwach dokoła i skweres,
W tem jeno widzom cały dziś jenteres,
By w skarbcu wiency nie beło już braków —
Ochom z urzandników porobić żebraków!
Sławetne posły, pirsze jedynrały
Myślą noc całką, mundrza się dzień cały,
W jakichby bankczkach shtëdaci zagranicą
Mareczki swoje co nie są krwawicą...
Lecz przyszli same do ich sprytnej kiesy...
(Bogdaj to w Polsce złote jenteresy!...
Zaś urzandniki, w oszczendnościów dobie,
Niech zatracenię, w lby strzelajom sobie!!!
Stanisław Żyżkowski (Eszet).

WIADOMOSCI Z KRAJU.

Przyjazd prof. Emila Bourgeois.

(k) W niedzielę w nocy prof. Emil Bourgeois wraz z małżonką przybył do Krakowa aby wygłosić w auli uniwersyteckiej szereg odczytów. Oczigodny gość zatrzymał się w Hotelu Francuskim.

Proces o bund wojskowy.

(k) Wczoraj rozpoczął się w Zamościu proces 90 osób, b. wojskowych, oskarżonych o wywołanie buntu w r. 1918 w Chełmie. Oskarżenia też są z art. 122 126 o należenie do partji komunistycznej. Z Warszawy wyjechał na proces jako obrońcy naturalnie adw. Słmarowski Szumański i Honigwil. Proces potrwa czas dłuższy.

Młodzież akademicka a komuniści.

(k) Komitet wykonawczy drugiego ogólnego zjazdu polskiej młodzieży akademickiej przypomniał na wszystkich polskich organizacjach akademickich o uchwałach tego zjazdu, w której postanowiono wrócić się do wszystkich wyższych uczelni w Polsce z następującą rezolucją: studenci (antki) co do których zostanie stwierdzona przez władze państwowe działalność komunistyczna podlegają relegacji.

Polskę zalewała tłubą komunistyczną.

(k) Na jednym z dworców kolejowych w Warszawie zatrzymano walcą która jak się okazało należała do kłosa komunistycznego. Po odbiorze tej walcą się niejaki Czesław Kozłowski który przyjechał z Berlina z listem polecenia przyznania od ojca swego członka misji dyplomatycznej sowieckiej, do jednego z urzędników poselstwa sowieckiego w Warszawie.

Podważał Kozłowski nie mógł się wylegitymować żadnymi dowodami osobistymi właściciela walcąki aresztowano ją do wyswietlenia sprawy.

Kłuka masonska rozpoczęła swą działalność.

(k) Masoneria, której zadaniem jest walka z Katolicyzmem z otwartą przylibią wystąpiła na widownię publiczną. W sobotę w Zyrardowie ukazały się na wszystkich ulicach affsze z napisem „Zyrardowskie koło stowarzyszenia wolnomysliciel polskich”, zawiadamiające o mającym odbyć się masonickim odczycie.

Na czele stow. „wolnomysliciel” w Zyrardowie stoją przeważnie sami analfabeci. Główne filary szarzenia masonerji, by się nie zdradzić, działają przy pomocy i wskazywaniem.

Gazetki warszawskie w zagranicę.

(k) „Ilustr. Kur. Codz.” donosił, że trupa żydowska z dochodu przedstawienia w „Bagateli” złożyła milion koron na cegielnię im. St. Wyśpiańskiego na Wawelu. Cegielni mają być wypisane w zagranicę. Będzie to rzeczywiście najlepszym uwiecz-

nieniem tego wiekopomnego wydarzenia, jakim było w dn. 13 b. m. wkroczenie żargonu do teatru polskiego, w polskiej dzielnicy Krakowa.

Zmiany w dziennikarstwie.

(k) Donoszą nam, że redaktor naczelny „Dziennika Poznańskiego”, p. Bolesław Szezepkowski, ustąpił ze swego stanowiska i obejmie prawdopodobnie redakcję „Kurjera Poznańskiego” na miejsce p. Kozickiego. Redakcją „Dziennika Poznańskiego” prowadzić będzie tymczasowo p. Przemysław Mączewski.

Biblioteka O d kraszińskich.

(k) Biblioteka Ord. Kraszińskich obejmie niezadługo cały swój gmach przy ul. Okólnik w Warszawie niewykończony dotąd z powodu wojny. Obecny ordynat Edward Krasziński, którego staraniem i kosztem stanął ten gmach w 1912 r. przystępuje do wykończenia części frontowej, zajętej puje do wykończenia części frontowej, zajętej chwilowo przez Y M C A. Mieścić się tam będzie muzeum, zbiorownia, galerja obrazów, oraz obszer na czytelnią, umożliwiającą pracownikom naukowym korzystanie z bogatych zbiorów rękopiśmiennych i drukowanych, w warunkach jaknajdogodniejszych.

Brak cukru w Warszawie.

(k) Mimo bezustannych zarządzeń kontrolnych etc. ze strony władz, na rynku raz poraż odczuć się daje nagły, sztuczny brak cukru. Tak np. w chwili obecnej w wolnym handlu w Warszawie brak cukru krystalicznego, natomiast w sprzedaży spotyka się przeważnie tylko droższy i dla szerszych sfer konsumentów tem samem mniej ekonomiczny — cukier kostkowy.

Odżydzenie handlu.

(k) Na ostatnim zebraniu Kółka rolniczego w Chełmicy Wielkiej pod Włocławkiem powzięto uchwałę w sprawie przeniesienia targów i jarmarków z piątków i innych dni na soboty. Uczyniono to w zamiarze odżydzenia handlu i uwolnienia go od pijawki żydowskiej. Wartoby naśladować ten przykład w naszych miastach.

Komuniści i mała nie wystąpią?

(k) Jak donoszą pisma warszawskie komuniści polscy nie wezmą podobno udziału w socjalistycznej manifestacji w dniu 1 maja. Prawdopodobnie stanie się to, a nawet twierdzić można, z powodu potężnego odruchu protestu całego społeczeństwa, w Polsce bez względu na polityczne różnice partyjne i klasowe przeciwko haniebnemu wyrokowi sowieckiemu na ks. prałata, Butkiewicza i arch. Cieplaka.

Ciało ks. prałata Butkiewicza.

Ciało księdza prałata Butkiewicza wraz z ciałami zabitych w tymże dniu również na mocy wyroku sądowego 10-ciu bandytów, przewieziono zostało do prokuratorjum szpitala Jankowskiego w Moskwie. W ciele księdza Butkiewicza znaleziono tylko jedną kulę rewolwerową w mózgu. Strzał dany był z tyłu z bardzo bliskiej odległości.

Legionowy generał niszczy skarb Polski.

„Gazeta Warszawska” — przynosi następującą, niesłychaną w swojej treści wiadomość: Jakże dziwne, przypominające dawny Peter sburg, praktyki uprawiane są przez sfery kierownicze w ministerjum rolnictwa, świadczy o tem następujący fakt.

W pow. iłżeckim znajdują się dwa majątki państwowe w dzierżawie p. Młodzianowskiego, które go ojciec jeszcze te majątki posiadał za kontraktem dzierżawnym. Termin dzierżawy p. Młodzianowskiego upływał dnia 1 kwietnia b. r. Według przepisów obowiązujących przez Najwyższą Izbę kontroli państwa winien był nastąpić przetarg między ubiegającymi się o dzierżawę tych majątków. Tymczasem ministerjum rolnictwa pismem z dnia 29 marca b. r. poleciło majątki wyżej wymienione wydzierżawić gen. Roji na warunkach wyjątkowo korzystnych dla p. generała, gorszych natomiast dla skarbu państwa nawet w porównaniu z warunkami, na których posiadał majątki poprzedni dzierżawca p. Młodzianowski. Do przetargu obowiązującego w ten sposób nie doszło.

Jak się dowiadujemy, sprawą tą zainteresowały się koła poselskie i zamierzają w tych dniach wystąpić z interpelacją do rządu.

„Polski poseł” pochwalił mord sowiecki

Sprawa aresztowania w Łucku posła Łuckiewicza (który zresztą ze względów na obowiązujące przepisy konstytucyjne został zwolniony) wyjaśnia się w sposób sensacyjny, a zarazem rzucający potworne światło na jego zdradziecką działalność.

Oto w drugi dzień prawosławnej Wielkanocy urządził on wiec przed soborem w Łucku (dawnym kościołem Bernardynów). Ze stopni swiętych przemówił Łuckiewicz do zgromadzonego tłumowi i oświadczył, że lud ukraiński solidaryzuje się (!) z rządem bolszewickim, który zamordował ś. p. ks. prałata Butkiewicza i więzi arcybiskupa Cieplaka z księżmi, gdyż rząd polski czyni to samo (!) z arcybiskupami prawosławnymi! Podburzającej w najwyższym stopniu mowy Łuckiewicza — wedle zgodnych relacji pism miejscowych i warszawskich — żołnierze prawosławni tutejszego garnizonu i wyszli na ulicę, rozpoczęli demonstrację. Kilkudziesięciu żołnierzy aresztowano i odprowadzono do koszar.

Prowokacyjna odezwa hakatystek gdańskich.

Hakatystki gdańskie wydały podburzającą odezwę, w duchu wybitnie antyfrancuskim. Odezwa ta, podkreślając nierozdzielność Gdańska z Rzeszą niemiecką, wzywa kupiectwo gdańskie do zdjecia z okien napisu: „On parle francais”. Gdańscy restauratorzy i właściciele hoteli wzywani są do nie wpuszczania gości francuskich i do usuwania z jadłospisów potraw francuskich. Dalej odezwa wzywa ludność gdańską aby nie kupowała w tych sklepach, gdzie wiszą napisy: „On parle francais”, aby nie wynajmowała Francuzom i Belgom mieszkań, aby kobiety nie ubierały się według mody francuskiej i nie uczęszczały do restauracji i kawiarni, w których mówią po francusku.

Krają pogłoski, że konsul francuski w Gdańsku ma złożyć energiczny protest przeciwko tej prowokacyjnej odezwie.

Sowiety mają przyjąć swoich żydów.

Poselstwo sowieckie w Warszawie zawiadomiło komitet pomocy żydom reemigrantom, że wskutek prośby komitetu, centralny komitet wykonawczy (WCIK) udzielił amnestji uchodźcom, którzy opuścili Rosję po 12-tym październiku 1920 roku bez pozwolenia władz sowieckich, a którzy podlegają wysiedleniu przymusowemu z Polski na mocy rozporządzenia władz polskich. Komisarjat do spraw zagr. ma zwrócić się do rządu polskiego z prośbą o odroczenie terminu wysiedlenia dla pragnących powrócić do Rosji i na Ukrainę.

„Gazeta Poranna” na zasadzie informacji zaczerpniętych w komisariacie rządu na miasto stołeczne Warszawę stwierdza, że do dnia wczorajszego wyjechało z Warszawy przeszło 10,000 obywateli poddanych przeważnie żydów. Chcąc uniknąć deportacji większość wyleżdza do Argentyny i Brazylii, a około 15 proc. do Palestyny, lub nawet do Gdańska.

W Polsce lepiej.

Podczas gdy posłowie i senatorowie niemieccy i pisma niemieckie w Polsce prowadzą ostrą kampanję oskarżeń o rzekome szykanowanie mniejszości narodowych w Polsce innego zdania o tem są przedstawiciele mniejszości niemieckiej obywateli w Rumunii. Wedle doniesień „Vossische Zeitung” z Bukaresztu przewodniczący niemieckiego klubu parlamentarnego dr. Both w rozprawie nad sprawą mniejszości narodowych oświadczył, iż sprawę tę w duchu pozytywnym i twórczym rozstrzygnęła w swej konstytucji przedewszystkiem Polska, a następnie Czechosłowacja, Jugosławia, Finlandja Lotwa i Estonja. Właśc. nawet zdaniem Niemców, możemy być naśladowaniem wzorem w tym względzie.

„Dybuk” w Krakowie.

Szary duch ghetta nmiarający nienawistą do Polski upiór żargonu „Dybuk” wtargnął do polskiego hotentockiej gościnności posła M. Dąbrowskiego do centrum grodu Jagiellońskiego do Teatru „Bagateli”. Dotychczas żargon gnieździł się na Kasi mierzwi i tam był mową potoczną niższych sfer żydostwa — obecnie jest językiem sztuki, awantury wale do występu w polskim teatrze.

Ktoś tam powinien być „tym, którego błąd po twarzy...” Ale kto?!

KRONIKA

Dookoła wyborów.

PRACE GŁÓWNEGO KOMITETU WYBORCZEGO. CHRZEŚCIJAŃSKA DEMOKRACJA WOBEC WYBORÓW. PLACE CZŁONKÓW KOMITETÓW MIEJSCOWYCH.

— Kalendarzyk.

Środa dnia 18 kwietnia Bogumiła W.
Wschód słońca o. 5 m. 40
Zachód g. 7 m. 35

— Widowiska.

Teatr miejski (Cegielska 63)
„Ojciec”
Filharmonja (Dzielna 20)

„Luzak” (Przejazd 1)
„Mis Venus”
„Casino” (Piotrkowska 67)
„Gehenna życia”
„Furion” (Przejazd 2)
„Kobiety i sepy”
„Wronki” (Piotrkowska 72)
„Ivohor”
„Homocid” Piotrkowska róg Głównej
„Obrona Częstochowy”
„Corso” (Zielona 2.)
„Pierścień szatana”

Miejska Biblioteka Publicz. (Andrzeja 14
otwarta codziennie od 3—9 wiecz.)

Biblioteka Stow. Przyj. Francji Piotr
kowska.
otwarta codziennie (z wyj. piątków) od 5—7.

Kalendarzyk historyczny.

1704 Konfeder. warszawska ogłasza akt detro-
nacji Augusta II
1905 Wielkie trzęsienie ziemi w San Francisco

Wiadomości bieżące

— Osobiste.

W dniu wczorajszym opuścił Łódź do-
tychczasowy kierownik miejscowej Telegrafic-
znej Agencji Wschodniej i redaktor „Rynku
Przemysłowo — Handlowego” p. Marjan Tar-
łowski, przenosząc się do Katowic gdzie obej-
muje kierownictwo Oddziału Agencji Wschod-
niej.

Red. M. Tarłowski, zaskarbił sobie w
Łodzi życzliwość kolegów którzy go z zalem że-
gnali życząc mu powodzenia na nowej placów-
ce.

— Podwyższenie taryfy tramwajowej.

b) Taryfa tramwajowa na skutek wzro-
stu drożyzny i wazelkich kosztów zostaje pod-
wyższona do 800 mk. za bilet normalny. Termin
od którego nowa taryfa będzie obowiązywać na-
razie nie został ustalony.

— Małżeństwa szeregowych rezerwy.

Na podstawie M S Wojsk zostało wyjaśnione
iż zezwolenia władz wojskowych na zawarcie zwi-
zku małżeńskiego dla szeregowych rezerwy i pospo-
litego ruszenia wszystkich roczników oraz popis-
owych przed przeglądem wojsk, lek. t. j. przed po-
borem są zbędne.

— Korespondencja z Rosją.

Do czasu zawarcia konwencji pocztowej
polsko-rosyjskiej listy i telegramy do Rosji są
przyjmowane wyłącznie w poselstwie ukraińskim
(Jasna Nr. 26) Przekazy pieniężne przyjmowane
są we wszystkich walutach przez wydział przeko-
wy Wnieszborgu, mieszczący się pod powyższym
adresem. Pieniądze wypłacane są na miejscu w
wysłanej walucie.

— Wielki Wice przedwyborczy do Kasy
Chorych.

W dniu 7-go kwietnia 1923 r. o godz. 7:00
wieczór w sali Ochrony Katolickiej przy ul. Św.
Janańskiej 26 w Pabjanicach został zwołany wielki
wice przedwyborczy Chrześcijańskiej Demokracji.
Po zagajeniu wiceu przez kol. Piechotkównę,
powołano na przewodniczącego p. W. Kubisia na
sekretarza Fr. Rogowskiego, i na asesorów: M.
Rozpedka i Szcieszko.

Przemawiał pos. Harasz, kol. Piechotkówna
Tow. Hankego który zaczął demagogicznie prze-
mawiać wyproszone z sali.

Zebrań uchwalili resolucję treści następu-
jącej.

- 1) Postanawiamy iść zwartą ławą do wybo-
rów Kasy Chorych i głosować na listę Chrześ-
cijańskiej Demokracji.
- 2) Potępiamy rząd sowiecki za barbarzyń-
skie wypełnienie wyroków na kapłanach katoli-
ckich i ogóle polskim.

b) Prace głównego komitetu wyborczego
szybko postępują naprzód. W tych dniach ukończo-
ny zostanie spis wyborców i przedstawiony główne-
mu komitetowi do zatwierdzenia.

Na murach miasta, rozplakatowano obwiesz-
czenie o podziale miasta na 162 obwody z wy-
szczególnieniem 5-ciu członków komitetu. Urzęd-
wanie w obwodach rozpoczęło się w dniu 22 kwie-
tnia a godziny urzędowania wyznaczono od 5-9:00.
Dla orientacji obywateli w bramie każdego
domu wywieszona zostanie kartka z podaniem nu-
meru obwodu i adresu lokalu wyborczego.

Wkrótce też wydany zostanie kalendarzyk
wyborczy z wyszczególnieniem praw przysługu-
jących wyborcom.

Mimo to, iż do dnia wyboru pozostał niepeł-
ny miesiąc żadnych list dotychczas nie zgłoszono.

Główny komitet urzęduje w lokalu rady
miejskiej, gdzie też odbywają się codziennie posie-
dzenia.

Robotnicy zebrań dn. 16 kwietnia br. w Do-

5) Domagamy się od Rządu Rzeczypospolitej
wydalenia żydów, którzy nie mają obywatelstwa
Polskiego.

Poczem wice zakończono i odpiewano „Ro-
tę” i cały ogół zebrań rozszedł się w spokoju i wiel-
kim nastroju.

— Konkurencja między orkiestrami.

b) Już w zeszłym roku aktualną była spr-
wa konkurencji, jaką dla orkiestr cywilnych two-
rzyły orkiestry wojskowe, grające w parkach i ogro-
dach miejskich. Obecnie w związku z nadchodzą-
cem sezonem sprawa ta znów jest tematem oży-
wionej działalności w tym kierunku i w Warsza-
wie urządzono już cały szereg wiceu, i zgroma-
dzeń, na których przedstawiciele związków muzy-
ków występowałi w sprawie powyższej. Zwrócono
się również o interwencję do posłów sejmowych,
aby ci sprawę tę w formie interpelacji poruszyli
na plenum sejmowym.

W Łodzi w tych dniach również ma się od-
być wice muzyków, poświęcony tej sprawie.

— Zjazd nauczycieli.

b) Dnia 15 bm. odbył się w Koluszach
zjazd nauczycielstwa powiatu brzeskiego z ra-
mienia komisji zarządu głównego obecnym był na
zjeździe p. Tomczak. Kilka godzinne obrady zjazdu
wypełnione były sprawami materialnymi i zawodo-
wymi. Powzięto szereg uchwał i rezolucji pod adre-
sem sejmiku i rządu.

— Machinacje „kupców”.

b) Do składni manufaktury Abrama Gelema-
na przy ul. Południowej 12, zgłosili się Szymon
Goldberg (Dzielna 50) i Szymon Bornstein (Połud-
niowa 29) celem kupna towaru Kupiony towar
odłożono i nabywcy mieli go sami spakować. Po
odebraniu przez nich towaru Geleman zauważył
brak 7 sztuk manufaktury wartości 5 milionów mk.
Po kilku dniach spotkał on owych kupców i zata-
dał zwrotu zabranego nieprawna towaru, na co ci
poczęli go namawiać by zabrany towar oddał po
niższej cenie. Sprawa jednak załatwiona nie zosta-
ła i Geleman zawiadomił urząd śledczy. Okazało
się, iż Goldberg i Bornstein gromadzą swe towary
u Hersza Pinczewskiego, skąd też część skradzio-
nego towaru odebrano. Wobec powyższego wszyst-
kich trzech aresztowano i osadzono w więzieniu.

— Pierwszy Wszechnpolski Zjazd fotogra-
fów zawodowych i wystawa fotograficzna.

Z okazji Wszechnpolskiego Zjazdu fotograf-
fów zawodowych, który odbędzie się w Poznaniu w
dniach 28, 29 i 30 kwietnia b. r. w celu założenia
ogólnopolskiego Związku zawodowego, otwarta
będzie dnia 29 kwietnia Pierwsza Wszechnpolska
wystawa fotografii zawodowej artystycznej i nau-
kowej, aby dać obraz całokształtu twórczości na
ziemiach polskich a progno jej samodzielnego roz-
woju.

Bliszych informacji w sprawie Zjazdu i wy-
stawy udziela Oddział Sztuki i Kultury wojewódz-
twa (ul. Zacisze 5 I p.)

Wynarki i kradzieże

— Zamordowanie posterunkowego po-
lieji.

b) Na drodze do wsi Rogów w lasku znalezio-
no zwłoki jakiegoś mężczyzny. Okazało się, iż za-
mordowany został starszy posterunkowy Kuzadło.

mu Ludowym, w liczbie kilkuset osób, po wyst-
chaniu referatów o obecnej sytuacji politycznej,
jak również w sprawie wyborów do Rady Miejs-
kiej, powzięli następującą rezolucję: Zebrani, wy-
rażają swe ubolewanie z powodu odrzucenia wycią-
gniętej ręki rzeszy chrześcijańskich robotników w
sprawie utworzenia jednolitego chrześcijańsko-de-
mokratycznego komitetu wyborczego do Rady Miejs-
kiej.

Zebrani wyrażają i nadal zarządowi zupełne
zaufanie i przerzekają swe poparcie w dalszej akcji
wyborczej, która winna być prowadzona pod has-
łem: Ład, Praca, Sprawiedliwość.

s) Wobec rozsiewanych w mieście pogłosek,
jakoby członkowie miejscowych komitetów wybo-
rczych do Rady Miejskiej nie otrzymali za pracę
swą wynagrodzenia, przewodniczący głównego
komitetu wyborczego komunikuje nam, że otrzy-
mują oni następujące dyety.

Członkowie 15.000 mk. dziennie, przewodniczą-
cy i ich zastępcy 20.000 mk.

Zawiadomiona o powyższem policja śledcza przy-
była automobilem na miejsce wypadku. Obdukcja
zwłok wykazała, iż posterunkowy otrzymał uderze-
nie pałą a następnie ngodzony, został sztyłem.
Wdrożono energiczne śledztwo w celu wykrycia
sprawców mordu.

— „Porządny” Hotel.

b) Porucznik 4-ego dyw. wojsk sam. szkielet-
kały w hotelu „Polonia” przy ul. Dzielnej 36 zam-
dował policyi, iż ostatnio ginął mu różne rzeczy
z pokoju i onegdaj zginał mu kwit lombardowy na
błazuterję wartości miliona mk.

— Rozrywki p. Heintzla.

Juljusz Ryszard Heintzel za przekroczenie
przepisów drogowych podczas jazdy samochodem
skazany został na 200.000 marek grzywny, a smolek
na 50000 mk. Wyrok został uprawomocniony.

— Niebezpieczni przestępcy.

b) Policja pociągnęła do odpowiedzialności
3 osobników którzy postanowili wypróbować swoje
siły „Apok”.

Teatr i sztuka

Sukces artystyczny p. Kadana-
Bandrowskiego.

Na wczorajszym wieczór było zapowiadane
ne drugie przedstawienie sztuki J. Kadana —
Bandrowskiego „Karty w tas”. Ponieważ sprowo-
dano biletów raptem za 22.000 mk. (5000
w II rzędzie kosztują 21.000) przeto dyrekcja
zmuszana była przedstawienie odwołać.

Nawet łódzka publiczność pominała się na
wartości sztuki. Przystępujemy, że p. Kadana-
juk tu więcej, na scenie nie będzie miał sposob-
ności kaleczenia mowy, polskiej.

— Teatr miejski.

Dzisiaj premiera wstrząsającego swym
kuznem dramatu A. Strindberga „Ojciec” w któ-
rym Karol Adventowicz stwarza niezapomnianą
kreację. Obok niego w głównych rolach pp. Pod-
górska, Wiśniewska, Tańska, Wojciechowski, Wy-
brański i inni.

— Dalejszy koncert Smirnowa i Bła-
usowa.

Dzisiaj we środę o godz. 8:00 w sali
Filharmonji odbędzie się zapowiadany koncert
słynnego tenora Dymitra Smirnowa i znakomitego
wielonczelisty prof. Błausowa.

Z sądów

— Ostatni z Mohikandw.

b) W początkach r. ub. sąd okręgowy w Ło-
dzi rozważał sprawę przeciwko szajce bandytów
oskarżonej o dokonanie całego szeregu, napadów
zbrojnych w okolicy Łodzi. Sąd skazał wówczas
Wojciecha i Franciszka Nowińskich oraz Antonia
go Pawlika za udział w napadzie na mieszkanie
Kazimierza Tomczyka we wsi Ostrowilki po 4-letni
ciężkiemu więzieniu po pozbawianiu praw, pozosta-
łych zaś dla braku dowodów uniewinnił. Sprawa
zaś co do 52-letniego Andrzeja Szewczyka z powo-
du jego ucieczki z więzienia i 29-letniego Francisz-
ka Rosakowskiego z powodu choroby, wyłącza

Obaj wymienieni stawali przed sądem okręgowym, który sprawę rozwał pod przewodnictwem sędziego Cynarskiego.

Oskarżeni nie przyznali się do winy, twierdząc, że udział w zarzuconych im napadach nie brali i że w krytycznych momentach w danych miejscowościach nie byli. Jednakże niektórzy z świadków, poszkodowanych stanowczo poznali w Szewczyku jednego z napastników. Drugiego oskarżonego nie poznali.

Sąd skazał Szewczyka na 4 lata ciężkiego więzienia, z pozbawieniem praw, zaś Franciszka Rozzkowskiego z powodu braku dowodów uniewinnił.

— Czy ekspedjenci są pracownikami umysłowymi.

b) Sąd okręgowy w wydziale cywilnym rozwał sprawę zasadniczą, mającą duże znaczenie dla klasy pracującej.

W imieniu pracowników (ekspedjentów) widzewskiej Manufaktury wystąpił adw. Fichna z powództwem o uznanie ekspedjentów tej firmy za pracowników umysłowych, zgodnie z ustawą o urlopach dla robotników i pracowników z 1922 r. zgodnie z okólnikiem min. pracy w porozumieniu z ministerstwem przemysłu i handlu o przyznanie im miesięcznych urlopów z zasadzeniem po 388.000 mk. dla każdego za 18 dni pracy. Administracja firmy bowiem zapłaciła tylko za dni 12 urlopu, uważając ich za pracowników fizycznych.

W imieniu „Widzewskiej Manufaktury” stawał adw. Stoszkowski. Po wysłuchaniu obu stron, sąd postanowił wyrok w tej sprawie ogłosić za dni 14.

Chrześc.-Dem. Komitet Wyborczy.

DO WSPÓŁOBYWATELI MIASTA ŁODZI.

Rada Miejska została rozwiązana!

Rozwiązana została przez tę władzę centralną, której stale swego poparcia udzielają te właśnie socjalistyczne sfery, do których należały czynniki, które od lat czterech rządzą naszym miastem, największym robotniczym miastem w Polsce!

Przystępując do wyborów do nowej Rady Miejskiej musimy sprawę jasno postawić: nie chodzi nam o pozyskanie wyborców za pomocą demagogicznych obietnic nieziszczalnych, lecz chodzi nam o przekonanie całego społeczeństwa chrześcijańskiego łódzkiego, że zadaniem nowej Rady Miejskiej jest:

GOSPODARCE ODRODZENIE MIASTA.

Zadanie to, ograniczać się nie może do jednej lub kilku dziedzin gospodarki, lecz odnosić się musi do wszystkich dziedzin.

Dzisiaj, gdy w pełni ustroju demokratycznego, wszystkie sfery społeczne, bez różnicy płci stanu i przekonań politycznych korzystają solidarnie z gospodarki miejskiej, my robotnicy chrześcijańscy i inteligencja pracująca, złączamy idealami chrześcijańskimi i narodowymi, wyłoniliśmy

CHRZEŚCIJAŃSKO — DEMOKRATYCZNY KOMITET WYBORCZY.

wzywamy do solidarnego popierania naszego celu. Odrodzenia Miasta wszystkie chrześcijańskie sfery bez różnicy płci, stanu i przekonań politycznych, byle tylko

SZCZERZE, WIERNIE I STAŁE

holdowały zasadom CHRZEŚCIJAŃSKIM I DEMOKRATYCZNYM.

Postulaty nasze są następujące:

Oświata. Uważając, że podstawa zdrowego społeczeństwa i jego ustroju jest jednostka moralna, etyczna i narodowo czująca, zadaniem naszym będzie doprowadzić do tego, aby szkolnictwo powszechne pozostające pod wpływem miasta, było prowadzone w duchu szczerze chrześcijańskim, a dla znakomicie przeważającej części ludności, holdującej wierze katolickiej, w duchu katolickim.

Bez względu na wyznanie chrześcijańskie działwy, które w szkolnictwie muszą być uwzględniane, będzie musiał w szkole panować niepodzielnie duch narodowy polski.

Opieka społeczna. Wszystkie dziedziny opieki społecznej będą przedmiotem specjalnych naszych starań i pieczołowitości.

O ile we wszystkich dziedzinach gospodarki miejskiej dążyć będziemy do najdalej idącej oszczędności — oczywiście w granicach możliwości — aby ludności, zwłaszcza pracującej,

cej, zbytnie nie obciążać podatkami, o tyle w dziedzinie szkolnictwa i opieki społecznej, nie tylko że nie zaniedbamy niczego, ale dążyć do rozwijając chcemy, chcemy bowiem możliwie najwyżej podnieść stan kulturalny naszego miasta a zwłaszcza ludu pracującego.

Finanse. Nerwem gospodarki to finanse: tutaj czeka nas ciężkie zadanie, wymagające wiele doświadczenia, przeczności, sumienności i sprawiedliwości.

Przedewszystkiem musimy przeprowadzić sanację dotychczasowych finansów, później dopiero po zabezpieczeniu niezbędnych po trzeb miasta, znaleźć środki dla podniesienia miasta pod względem ogólnym — kulturalnym, a mianowicie:

W dziedzinie budownictwa, podnieść należy szpitalnictwo do poziomu najnowszych zdobyczy wiedzy aby szerokim warstwom naszego miasta zabezpieczyć możliwość leczenia się w odpowiednich higienicznych warunkach.

Budowa szkół musi być kolejno, planowo i energicznie prowadzona, aby powszechne nauczanie mogło się w całej pełni rozwijać.

Dążyć będziemy do uruchomienia budownictwa mieszkalnego, mając na uwadze ważną sprawę budowy kolonii robotniczych na peryferjach miasta.

Baczną uwagę zwracać będziemy na t. sw. miejskie przedsiębiorstwa, raz ze względu na dochody miejskie, jak i na udostępnienie ogólnemu mieszkańcom korzystanie z kolejek miejskich, elektryczności, gazu i t.p.

Budownictwo komunikacyjne i budowlane będzie musiało być ujęte w odpowiedni plan do którego należy wciągnąć sprawę wodociągów i kanalizacji, koniecznych dla ratowania oplakanych warunków zdrowotnych w jakich się miasto znajduje.

Aby tym wszystkim postulatam zadość uczynić musi się mieć sprawna administracja fachową i sumienną. Należy przedewszystkiem oczyścić administrację miejską z protekcjonalizmu wynikłego z politycznej partyjności. Dotąd nad dobrem ogółu górowała partyjność.

Odtąd nad partyjnością górować będzie dobro ogółu.

Aby Rada miejska zadaniom tym zadość uczynić mogła, musi mieć fachowców, fachowców takich, którzy potrafią ogarnąć całokształt gospodarki, aby móc harmonijną pracę prowadzić. Takich ludzi poda swym współobywatelom jako kandydatów chrześcijańsko — demokratyczny komitet wyborczy.

Chrześcijańsko — Demokratyczny Komitet Wyborczy żąda usunięcia gospodarki bez planowej, chaotycznej, nie to z dnia na dzień ale z godziny na godzinę prowadzonej — żądamy i prowadzić będziemy gospodarkę planową.

Zdając sobie sprawę z ogromu ciężkiego zadania, jaki czeka nową Radę Miejską, stawiamy sobie jako minimum konieczne do dokonania:

1) Uporządkować i oczyścić dotychczasową gospodarkę miasta.

2) Wprowadzić gospodarkę miasta na tory prawidłowej i planowej pracy aby móc w imię ciągłości pracy zostawić swym następcom uporządkowane stosunki dla dalszego rozwoju Łodzi robotniczej.

Chrześcijańsko — Demokratyczny Komitet Wyborczy.

Chrzestne mamusie.

Przed paru miesiącami pojawił się na łamach „Kurjera Warszawskiego” artykuł zachęcający społeczeństwo do przechodzenia z pomocą się rotom przybyłym z Bolechowa do Polski, wyratowanych cudem z rąk oprawców, którzy pomordowali ich rodziców. Z komitetów „Polka Repatriantów” wyszła inicjatywa, aby społeczeństwo polskie dało każdej sierocie opiekuna lub opiekunkę w osobie chrześcijańskich rodziców, którzy dopomagali, by do wychowania tych dzieci.

Rezultatem odezwy powyższej, było zgłoszenie się 70 osób, z których każda dostała synka lub córeczkę chrzestną umieszczoną pod dobrą opieką, w jednym z zakładów wychowawczych, patronowanych przez Komitet „Polka Repatriantów”. Dzieci te poczuły się niezmiernie szczęśliwe, że znalazły kogoś, kto o nie chce dbać i niemi się opiekować.

Prawie wszystkie te dzieciaki pochodzą z rodzin inteligentnych, gdzie były przyzwyczajone do życia rodzinnego, gdzie były otoczone ciepłem i serdecznością domowego ogniska. Teraz po przejściach okropnych i stracie rodziców, zgnębione i zbolęte ich duszyczki zaczynają odżywać w spokojnej i pogodnej atmosferze internatów.

Gdyby starsi i dzieci, wydający nieraz pieniądze na rzeczy niekoniecznie potrzebne, wiedzieli wiele radości sprawić mogą bardzo małym kosztem nie wahałoby się ani chwili tylko spieszyliby do komitetu „Polka Repatriantom” Warszawa Krakowskie 6, m. 11 i zapisywaliby się tłumnie w poczet chrzestnych Tatusiów i Mamusi.

— Ze Stow. Techników.

Zwracamy uwagę, że Walne zgromadzenie maźnaczone na piątek zaczyna się o godzinie 8, natomiast na sobotę o godzinie 5.

Co warte magistrackie sprostowanie

W związku z artykułkiem pt. „Magistrackie komorne” zamieszczonym w Nr. 79 „Rozwoju” z dn. 22 (III-1923 r. Magistrat m. Łodzi na zasadzie art. 21 i 22 „Dekretu w przedmiocie tymczasowych przepisów prasowych” uprasza Sz. Redakcję o opublikowanie poniższego sprostowania.

Nieprawdą jest, jakoby Magistrat za wynajęty od małż. Salzenstein lokal szkoły powszechnej przy ul. Rokicińskiej 31 płacił obecnie komorne w kwocie 900 mk. kwartalnie. Prawdą jest natomiast, że komorne w tej wysokości ustalone zostało w kontrakcie najmu, zawartym na czas od 1-VII-1918 r. do 1-VII-1920 r. obecnie zaś wobec nieosiągnięcia porozumienia co do odnowienia kontraktu Magistrat zaproponował (bezsukutecznie) właścicielowi lokalu zapłatę komornego za czas ubiegły, i bieżący w stosunku następującym:

Od 1-VII-1920 r. do 31-XII-1920 r. Mk. 4.100 od 1-I-1921 r. do 31-XII-1921 r. Mk. 11.834 od 1-I-1922 r. do 31-XII-1922 r. 60.643 od 1-I-1923 r. 1-VII-1923 r. Mk. 610.478.

Aleksy Rzewski Prezydent m. Łodzi.

Tyle sprostowanie Magistratu. Jaka wartość rzeczywistą ono przedstawia dowodzi najlepiej poniżej podany odpis wezwania jakie magistrat wystosował do właścicieli domu przy ul. Rokicińskiej 31 wzywając do odebrania komornego za okres od 1 stycznia 1923 do 31 marca 1923r. Takie wezwania otrzymują właściciele wspomnianego domu od roku 1918 tj. od czasu gdy wspomniany czynsz ustalono.

Oto dosłowny odpis magistrackiego wezwania.

VII 1 i b.

Czynsz komor. za lok. szkol. W Pana 6d 1: I 1923 do 31. III. 1923 r.; w wysokości mk.: 900 został przekazany do uregulowania Nowy Rynek Nr. 14 w podwórzu.

Łódź d. 20 II 1923 r.

Magistrat Dział Finansowo Rachunkowy

(Podpis nieczytelny.)

Magistrat M. Łodzi Wydział Gospodarczy, Stępowski.

P. O. Z. Naczelnik Wydziału

Karety cesarza Wilhelma.

Nietylko władcy świata, lecz i pojazdy dworskie mają swoją historję. Mają taką właśnie historję i karety po byłym cesarzu Wilhelmie. Osm z nich, jak wiadomo, przypadło w udziale rządowi polskiemu przy obejmowaniu Górnego Śląska. Od rządu nabyło je prywatne konsorcjum, które w lutym urządziło ich pokaz publiczny w Warszawie.

Interesowała się temi karocami publiczność warszawska, a jeszcze większe zaciętkawienie ujawnili złodziejaskowie stołeczni, gdy nocną ciemną ukradli różne cenne drobiazgi srebrne przy pojazdach.

Tem germanifilstwem złodziejskim zainteresowała się policja i zdołała ostatecznie odzyskać zrabowane fragmenty, bodaj że w drodze już do paserów. Właściciele tych pojazdów nie zadowoleni jednak temi dowodami uznania dla kajsera Wilhelma szukali dalej nowych zasobniejszych amatorów.

I w rezultacie Konsorcjum zdołało sprzedać dworskie wehikuły do Ameryki za niezbyt bagatelną sumkę 20 miliardów marek polskich.

Z polecenia przedstawicieli spółki p. Bronisława Sempołowskiego karety załadowano w skrzyń nie drewniane i zostały wysłane do Gdańska, skąd morzem powędrują już do nowej ojczyzny.

Ze świata.

DLACZEGO ZMARŁ LORD CARNARVON.

§) Śmierć lorda Carnarvona, który prowadził akcję wykopalisk w grobowcu faraona w Luksorze, nie przestaje być stale tematem rozmawialnych komentarzy tak w Egipcie, jak w Anglii. Gdy jedni twierdzą, że śmierć ta jest naturalnym wynikiem choroby inni utrzymują, że spowodowała ją „zemsta zmarłych przed wiekami faraonów”. Zapytywany w tej sprawie znany pisarz angielski, Conan Doyle oświadczył, że nie chybnie jakiś złośliwy duch. Wywołany przez któregoś z kapłanów egipskich musiał sprowadzić chorobę, której uległ uczonej angielski. Conan Doyle dorzucił, iż śmierć spotyka często tych, którzy usiłują eks-humować mumię. Na poparcie swego twierdzenia przytoczył przykład następujący: Niejaki William Ingram wykrył raz mumię, która nosiła taki napis: „Ten który mnie zabiwał, będzie rażony śmiercią i pozbawiony grobu”. I mumię dotrzymała słowa. W istocie młody Ingram wkrótce po swem odkryciu zginął nagłe na polowaniu, a zwłoki jego porwał gwałtowny prąd strumienia...

AUSTRJACKA KSIĘŻNICZKA ZĘBRACZKA.

§) Wedle doniesień prasy włoskiej znajduje się córka zmarłego pretendentą do tronu hiszpańskiego Don Carlosa, Donna Blanka w skrajnej nędzy. Przebywa w Rzymie wraz ze swym mężem b. arcyksięciem austriackim i siedmiorgiem dzieci. Niedawno zwróciła się do rządu hiszpańskiego z prośbą o oddanie jej własności jej ojca, zasekwestrowanej we Włoszech. Gdy Don Carlos musiał uciekać z Hiszpanji, całe jego mienie zostało skonfiskowane przez rząd hiszpański z wyjątkiem posiadłości, którą miał we Włoszech. Córka Don Carlosa pragnie teraz, by oddano jej prawa do swej małej posiadłości w Viareggio, iżby mogła tam łatwiej żyć ze swymi dziećmi. Mąż Don Blanki należał w czasie wojny do sztabu zmarłego cesarza Karola; po wybuchu rewolucji uciekł do Włoch, gdzie żył wyłącznie z jałmużny.

KANAREK Z GŁOSEM SŁOWIKA.

§) Niezmiernie ciekawych usiłowań wytworzenia kanarków, któreby posiadały głos słowika, podjął się bremeński hodowca kanarków, Karol Reich. Wytworzył on gatunek kanarków o czystym głosie słowiczym w ten sposób, że przez drobne regulowanie nie temperatury rozłożył na cały rok czas parzenia się, a zatem i śpiewu, pewnej liczby hodowanych przez siebie słowików. Podzieliwszy zaś słowiki te na partje, odpowiednio do okresu ich śpiewu, umieszczał w ich towarzystwie młode kanarki, umożliwiając im słuchanie i nasłuchiwanie przez cały rok śpiewu słowiczego. Próby te rozpoczął Reich w 1914 r. i w r. 1914 r. otrzymał pierwszego kanarka samca, posiadającego już ten głos słowiczego, a w 1918 r., tj. po dalszych czterech latach troskliwego doboru i zabiegów — wychował pierwszego kanarka o głosie zupełnie już słowiczym. Dalsza hodowla utrzymała tę właściwość nabytą tak, że w 1921 r. Reich mógł już obyć się bez pomocy słowików używając młode kanarki śpiewu słowiczego przez starsze pokolenie, które właściwość słowików przyswoiło sobie zupełnie.

Przemysł i handel.

SPRAWA WWOZU DO AMERYKI.

§) Według nowych przepisów celnych, obowiązujących w Stanach Zjednoczonych Ameryki, wszelkie towary wwozowe mają być zaopatrzony, nie w nazwę kraju pochodzenia w języku angielskim; pochodzące z Polski towary muszą być zaopatrzony znaczone „Made in Poland” zaś wyroby druzkarskie „Printed in Poland”. W razie braku tego oznaczenia, nakładane są w Ameryce kary, celne w wysokości 10 proc. od wartości. Ponadto, niektóre towary (wyroby stalowe, narzędzia do celów naukowych, zegary, tace zegarowe) muszą oprócz stempla kraju pochodzenia wskazywać firmę wytwórcy, gdyż w przeciwnym razie są wykluczone od wwozu i podlegają zwrotowi. Nadawcy paczek do Stanów Zjednoczonych Ameryki winni we własnym interesie zapoznać się z bliższymi warunkami nowych przepisów celnych przez zasięgnięcie informacji u adresatów, w izbach przemysłowo-handlowych itp.

CENY WĘGLA KRAJOWEGO.

§) Wskutek wysokiej ceny węgla polski (górnosląski) kalkuluje się dziś drożej niż węgiel zagraniczny. Rząd dążąc do możliwego w ramach dzisiejszej sytuacji obniżenia cen węgla, projektuje rozeźnięcie kontroli nad kosztami produkcji w kopalniach. Ponadto celem ujednoznaczenia cen rząd zamierza znieść 40 proc. cła od węgla zagranicznego, aby w ten sposób umożliwić rynkowi krajowemu nabywanie tańszego węgla importowanego. Ponieważ w ostatnich dniach marca rb. Niemcy obniżyły cenę fabryczną węgla oraz zredukowały podatek, pobierany od tego artykułu — nasz przemysł węglowy dla sprostowania konkurencji będzie musiał również zdobyć się na obniżenie dotychczasowego cennika.

Giełda łódzka z dnia 17 b. m.

	w plac.	zadan.	tranz
Dolary St. Zjedn.	czeki 45250	45500	
Franki belgijskie	gotówka 45250	45500	
Franki francuskie	czeki 2520	2540	
Franki szwajc.	gotówka 2915	2940	
Korony austriackie	czeki 7890	7975	
Funty angielskie	gotówka 060	061	
Korony czeskie	czeki 202060	203500	
	gotówka 1275	1310	

Marki niemieckie	gotówka 2,00	2,05
Miljonówka	czeki 1,98	2,02
Bank Związku Spółek Zarobkowych		1850

Giełda łódzka nieurzędowa.

Wczorajsze notowania na nieurzędowej giełdzie w m. Łodzi, zdradzały tendencję mocniejszą przy obrotach średnich.

Placano.

Dolary	45,500	—	45,600
Funty	202,000	—	205,000
Franki franc.	2910	—	2950
belg.	2480	—	2500
szwajc.	8000	—	7960
Marki niem.	2,10	—	2,05
Kor. austr.	0,60	—	0,60,50
czesk.	1500	—	
Liry	—	2100	—
Leje rum.	205		
Wiedeń czeki	0,61	—	0,61,50
Berlin czeki	2,05	—	2,00
Miljonówki	1850	—	
Ruble (złote 26,000 srebr. 15,800)			

Giełda warszawska.

Dot. St. Zjedn.	45350	Franki franc.	
Marki niem.	2,00	Funty	
Belgia	2527	Londyn	202500
Berlin	2,00	Nowy Jork	45250
Gdańsk		Paryż	2922
Praga	1285	Wiedeń	60,25

Akcje.

Bank Dyskontowy	140000
Handlowy	132000
Dla handlu i przem.	41000
Kredytowy Warszawski	24500
Przemysłowców łódzkich	7850
Zjednocz. ziem. polskich	32000
Związku Spółek Zarobk.	56000

„POLHANDEL“

Łódź, Przejazd 4.

Hurtownia towarów włókienniczych
Sprzedaż po cenach fabrycznych.

- Oddział sprzedaży detalicznej -

Łódź, ul. Andrzeja 1, róg Piotrkowskiej.

Posiadamy na składzie: Towary wełniane, półwełniane i bielizniane. Bogaty wybór etamin kolorowych i fantazyjnych, kretonów, muślinów, trykotin i t. p.

Ceny najniższe w Łodzi. 5999b3

GLINA

5993420

w każdej ilości darmo do oddania.
Aleje Kościuszki Nr 41 u dozorczy.

Slusarnia i kuźnia.

przyjmuje wszelkie roboty, PP. właścicielom kamienie specjalne ustępstwa.
A. Kościuszki 41, w podwórzu. — 6000p

Prunelki

wykłintnej roboty oraz dział dziecięcego obuwia poleca firma „BOBO”
ul Nawrot Nr. 7 w podw. 634p3

Zgubiono

16-go rano zegarek na pasku z perłowej masy, Laskawego znalazzę upraszam o zwrot na Górnika 17-8 635

Poszukuje

się energicznej uczciwej gospodyni w wieku 50 — 40 lat do prowadzenia gospodarstwa w majątku blisko Łodzi. Świadcetwa i rekomendację pożądanę. Oferty aprasza się złożyć do ekspedycji niniejszej gazety pod „Gospodyni 50”. 632b

Pracownia sukien i kostiumów

Przyjmuje się suknie i kostjmy do krajania i pasowania. Ceny niskie. Sprzedaż fasonów papierowych i manekinów. Piotr kowska 154, m. 18. 635b

Kupuję

placę 200 proc. drożej za brylanty, złoto, srebro i biżuterię; zęby sztuczne, garderobę i szale czarne. Zachodnia 52 naprzeciw lombardu i p. L. Milich. 251

Kupię większą ilość

CEGLY

Może być stara.
Oferty sub T. C. do Rozwoju. 5994p

Torebki, pończochy, galanterię męską poleca na raty R. GRABOWIECKI
Dzielną 2. (5981k5)

Na wypłatę! Franki, portjery, towary męskie, damskie, białe P. Chari Piotrkowska 37 podwórko. 5987

poszukuję pokoju w śródmieściu, ewentualnie z meblami z osobnym wejściem. Oferty w „Rozwoju” pod „2500.000”. 2508-2

Furmanki do wożenia potrze. F. bne. Zgłaszać się do „Rozwoju” od 9 — 11-ej rano, 2510-4

Zagubione dokumenty
Lukas Jan zagubił matrykulę L. wydaną przez Szkołę Realną w Łodzi. Dzielną 68. 2454-2

Zygier Jankiel zagubił kartę demobilizacji wyd. w Kielcach z 2 p. art. pol. 2470-2

Góral Wawrzyniec zagubił kartę powołania wydaną w Łodzi i 150 tys. mkp. Znalazcy zwróć koszt. 2458-1

Dulemba Józefa zagubił dowód osobisty wydany z gm. Rębów, p. Opatowskiego. 2487-3

Piechanowski Stanisław zagubił kartę odroczenia wydaną z P. K. U. w Łodzi. 2445-3

Grabowski Kazimierz zagubił kartę urlopową wydaną w P. K. U. w Łodzi. 2498-3

Grabowski Kazimierz zagubił paszport niem. wydany w Łodzi i świadectwo z warszt. samoch. w Rudzie. 2497-3

Szmalec

amerykański

czysty wieprzowy biały poleca ze składu bezczulkach po 50 kg fa M. Schmidt, Łódź, Lipowa 47 617s1

Panów właścic. domów

w śródmieściu proszę bezdzietne małżeństwo nie będące w stanie kupić mieszkania o oddanie cię pokoju z kuchnią ewent. z pokojem z piecem kuchennym. Zapłać żądany cenę. Laskawo zgłoszenia nadsyłać. Socha Pomorska 49. (622k1)

ZARZĄD TOW. AKC. ELEKTROWNI ZGIERSKIEJ W ZGIERZU

Zawiadamia niniejszym pp. Akcjonariuszy, że w dniu 14 maja 1923 roku, w poniedziałek, o godzinie 5-ej po poł. odbędzie się

9-te Zwyczajne Ogólne Zebranie

w lokalu Sp. Akc. Banku Przemysłowców Zgierskich w Zgierzu przy Rynku Kilińskiego:

O ileby Ogólne Zebranie w dniu powyższym, stosownie do § 65 ustawy, nie doszło do skutku, to odbędzie się w poniedziałek, dn. 28 maja 1923 r., o tejże porze i w tymże lokalu, stosownie do tegoż § 65 ustawy Tow.

Porządek dzienny:

- 1) Wybór przewodniczącego Zebrania
- 2) Sprawozdanie Zarządu i Komisji Rewizyjnej, zatwierdzenie bilansu za rok 1922 i udzielenie Zarządowi absolutorjum;
- 3) Zatwierdzenie budżetu na 1923 rok;
- 4) Wynagrodzenie członków Zarządu;
- 5) Kwestja przeszacowania majątku Towarzystwa;
- 6) Kwestja przekształcenia Elektrowni Zgierskiej na Towarzystwo Elektrowni Okręgowej w Zgierzu w związku z rozwojem Przedsiębiorstwa;
- 7) Upoważnienie Zarządu do zmiany statutu Towarzystwa w związku z rozbudową Elektrowni;
- 8) Upoważnienie Zarządu do obstatunków związanych z projektem rozbudowy Elektrowni;
- 9) Wybór członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej;
- 10) Wolne wnioski pp. Akcjonariuszów.

Stosownie do § 54 Ustawy Towarzystwa pp. Akcjonariusze, życzący sobie przyjąć udział w obradach Zwyczajnego Ogólnego Zebrania, obowiązani są w myśl § 57 ustawy złożyć swe akcje lub kwity depozytowe, najpóźniej do dnia 7 maja 1923 roku (łącznie), w Banku Handlowym w Łodzi lub Banku Przemysłowców Zgierskich w Zgierzu, gdzie będą przechowywane do zakończenia Ogólnego Zebrania.

Drobne ogłoszenia

Kupno i sprzedaż:

A.A.A. Obrączki słabne wszy stkie fasony, pierścionki, kolczyki, zegary, zegarki najtaniej kupić można Brzezińska 10 Jan Placek. Ceny niższe. 2409-6

A.A.F. Fiszharmonia prawie nowa okazynie do sprzedania. Magazyn mebli, Piotrkowska 116, 1 piętro, front, telefon 21-61. 2523-4

A!A!S Salon mahoniowy, duży, inkrustowany, nowy, okazynie za bezcen do sprzedania. Magazyn mebli, Piotrkowska 116, 1 piętro, front. 2518-4

AA Meble sypialne, stołowe szafy, łóżka, stoły, krzesła, otomany, kozetki, krzesła, wiedeńskie oraz inne sprzedaje Przejazdki Piotrkowska 108 6262-0

A! Kredensy, szafy, łóżka, tremo, stół, krzesła, otomana, biurka sprzedam Sienkiewiczza 59, oficyna, drugie wejście, drugie piętro, miesz. 28, Pięchota. 2482-2

A. Kredensy, sypialki, stoły, krzesła szafy, łóżka, otomana dywanowa, tremo, gabinet sprzedam tanio. Częściowo na raty, Sienkiewiczza 59-21, Kallina. 2474-5

A. Kredens, stół, krzesła wiedeńskie, otomana, leżankę, łóżka z materacami, szafy, szafki nocne, biureczko damskie sprzedam. Piotrkowska 261-4, front. 2463-5

Mam do sprzedania bursztyki dębowe, wał, smgi, koło sta widło (nowe) z wiatraka. Wies Orzeszków, gm. Kościelnica p. Uniejów Świętek. 2394-2

Majątki wiejskie, miejskie najwięszy wybór do sprzedania Piotrkowska 197 „Pośrednik” 2302-1

Maszyny poczosznicze do szewstwa 6-ki, 7, 8 do 65 centm. szerokości do sprzedania Pańska 101 poczoszarnia. 2559-6

Skrzypce, mandoliny, reperacje, zamieniam, kupuję Ozimieński Główna 58 w podwórzu. 2272-2

Piękność uzyska się przy użyciu Kremu ORO

Do sprzedania domek drewniany, rzeźniczkę urządzenie w całym komplecie, dom z ogrodem przy ul. Zgierskiej. Wiadomość: Zgierska 105, rządcza domu. 2647-2

Do sprzedania cegielnia z powodu braku funduszów na uruchomienie jej. Wiadomość: ul. Radwańska 35, Suwalski. 2464-2

Power w dobrym stanie do sprzedania. Franciszkańska 11, w restauracji. 2453-2

Wóz pojedynczy w deskach i rower w dobrym stanie, z wolnym kołem do sprzedania. Wiadomość: ul. Andrzeja 25 Stachura. 2477-2

Sklepów kilka w dobrych punktach do sprzedania. Piotrkowska 197, „Pośrednik”. 2478-2

Orkiestrjon restauracyjny do sprzedania oraz maszyna Singera do szycia. Wiadomość: Miłsza 57, piwiarnia. 2475-2

Do sprzedania bufet polki, łódzka, markiza wszystko malej wielkości. Przejazd 14, II piętro, front. 2473-1

Okazja i Materace od 350 tys. mk. para, kozetki od 250 tys., także sprzedam fortepian. Piotrkowska 132-9. 2471-1

Bielizniarka, otomana kryta go belinem, duża, zaraz do sprzedania. Dom Scheiblera, ul. Księży Młyn 4, m. 10. 2492-3

Forteopian do sprzedania Ul. Główna 67. Wiadomość w sklepie Wilezyński. 2495-3

Kupię całkowite lub częściowe urządzenie gabinetu dentystrycznego. Zgłoszenia: J. Knapik, Przejazd 6. 2491-3

Rower do sprzedania. Radwańska 19, sklep. 2490-2

Powery do sprzedania nowe i stare i gumowe palto nowe. Zakątna 47, m. 14, 3 p. od 3 do 7-ej. 2496-3

Sprzedam urządzenie sklepowe. Szkolna 5, Dymitruk. 2507-3

Różne:

A! A! Mebie biurowe, łóżka metalowe, wyroby wiedeńskie Thonet: fotole bujane, krzesła, fotole do biurek po cenach fabrycznych poleca Władysław Romiszowski, Piotrkowska 116. 2519-4

A! A! Dywany Warszawskiej fabryki „Dywan” w dużym wyborze po cenach fabrycznych poleca Magazyn mebli Władysław Romiszowski, Piotrkowska 116, I piętro, front. 2520-4

A! Leżanki, łóżka polowe, na letniska poleca w dużym wyborze Magazyn mebli, Piotrkowska 116, I piętro, front, telefon 21-61. 2512-4

Akuszerka Pipikowa przyjmuje panie przyjezdne i miejscowe Piotrkowska 132-14 2369-12

Potrzebna kobieta starsza, umiejąca gotować do wszystkiego. Piotrkowska 116, I piętro, front, m. 3. 2521-2

Poszukuje posady ogrodnik z naty Kowelska 9 Ignacy Błażak. 2426-1

CHŁOPIEC do posyłek po głau Włokienniczego. Przejazd 45. 2483-2

Tylko 40% gotówką resztę na raty! Franki frote, jedwab, na trykotina, wagole lokolow na najtaniej nabyć można u Leona Rubaszkiński Kilińskiego 40. 2190-2

Potrzebne uczenie do sztucznych kwiatów od zaraz. Krcza 29. 2480-2

Potrzebny podreznycy czeladnik krawiecki. Ul. Bednarska 8, Nawrocki. 2481-1

Posredniczy w sprzedaży: fabryk, domów, willi, interesów handlowych majątków ziemskich w wynajmie lokali biuro „Fortuna” Wólczajska 163, tel. 14-98. 2261-11

PANIENKA (wyszkolenie) przynajmniej w zakresie szkoły powszechnej) potrzebna do pracy biurowej. Umiejętność pisania na maszynie pożądana. Przejazd Włokienniczy, Zachodnia 45. 2494-2

Poszukuję posady ogrodnika lub pisarza procentowego-magazyniera. Świadectwa posiadam Referencje poważne. Samotny, lat 25. Oferty pod „L. J.” do „Rozwoju”. 2476-1

Potrzebna zarządczyni chemiczarki do pralni Ul. Ceglarna 54. 2479-1

1 pokój do wynajęcia na gubernatorskiej. Oferty do „Rozwoju” pod „H”. 2472-1

Przyjmuję do szycia kostiumy od 60 tysięcy, od sukni 30 tysięcy i t. d. Aniela Pałczyńska ul. Piotrkowska 185, m. 12. 2455-2

Odstąpię pokój z kuchnią. Wiadomość: Zgierska 105. Lanze. 2468-1

Potrzebne inteligentne agentki do zbierania ogłoszeń Zgłaszać się: środa o 11 rano, hotel „Sawoy”, pokój 608, Nowicki. 2469-1

Gospodyni samodzielna potrzebna do pierwszorzędnej kawiarni. Piotrkowska 126, cukiernia. Zgłaszać się od 9 do 11 rano. 2458-2

Letnisko blisko Łodzi zaraz do wynajęcia. Wiadomość: Przejazd 16, m. 18, od godz. 4-6. 2462-2

Zamożnemu małżeństwu oddam Złotopczyka 2 letnisko na własność. Łaskawe zgłoszenia u p. Sojki, ul. Kilińskiego 139. 2466-1

Poszukuje pokoju umebłowanego lub bez mebli. Osobne wejście. Może być do gospodarza od zaraz. Oferty pod „1.000.000”. 2469-1

Potrzebna dziewczyna do sprzątania. Zamenhofs 19, m. 35. 2494-1

Służący — kąpielowy potrzebny w lecznicy „Unitas”. Pułsta 19. Zgłaszać się do świadectwami między 1-2. 2495-5

Przybłąkała się suczka, 26-te i białe łaty. Odebrać można za zwrotem kosztów. Grodzka 8, Woliński. 2489-5

Potrzebna zdolna do damskiej krawieczyny. Szkolna 27, parter. 2486-3

Potrzebna fryzjerka zdolna zarządzać. Przejazd 40. 2509-1

Cena ogłoszeń przed tekstem i w tekście 800 mk., za tekstem 700 mk., zwyczajne 350 mk., wśród drobnych 500 mk., nekrologi 700 mk., konkursy 700 mk., za wiersz milimetrów lub jego miejsce 100 proc. drożej. Stronka przed tekstem dla ogłoszeń podzielona na 3 tany, za tekstem 3 tany. Artykuły bez oznaczenia honorarjum uważa redakcja za bezpłatne. Ogłoszenia przyjmują się do godz. 8-ej, po której obciąża się 50 proc. Za terminowe wychodzenie ogłoszeń administracja nie odpowiada. Każda nowa podrywka obowiązuje już przyjąta od dnia zmiany bez urzędniczego zawiadomienia. „Rozwój” można zamawiać w Zgierzu u p. Lacha w Pabjanicach u p. Zatorskiego ul. Zamkowa. Tabelkowe i fantazyjne 50 proc. drożej.